

เร่งสร้าง ฐานแผ่นดินไทย ให้มั่นคง คนไทยปลอดภัยจาก ภัยพิบัติโลก

โดย

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประเวศ วะสี

มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ

เร่งสร้าง ฐานแผ่นดินไทย ให้มั่นคง คนไทยปลอดภัยจาก ภัยพิบัติโลก

โดย

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประเวศ วะสี

มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ

เร่งสร้างฐานแผ่นดินไทยให้มั่นคง คนไทยปลอดภัยจากภัยพิบัติโลก

โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์ประเวศ วะสี

พิมพ์ครั้งที่ ๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๘

จัดพิมพ์โดย

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

๑๒๐ หมู่ ๓ ชั้น ๒-๔ อาคารรวมหน่วยงานราชการ (อาคาร B)

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐ ถนนแจ้งวัฒนะ

แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๑๐

โทรศัพท์ : ๐ ๒๑๔๑ ๔๐๐๐ โทรสาร : ๐ ๒๑๔๓ ๙๗๓๐-๑

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)

ชั้น ๒ อาคารสุขภาพแห่งชาติ

เลขที่ ๘๘/๓๙ หมู่ ๔ ซอยติวานนท์ ๑๔ ถนนติวานนท์ ตำบลตลาดขวัญ

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

โทรศัพท์ : ๐ ๒๘๓๒ ๙๐๑๓

มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (มสช.)

๑๑๖๘ ซอยพหลโยธิน ๒๒ ถนนพหลโยธิน แขวงจอมพล เขตจตุจักร กรุงเทพฯ ๑๐๙๐๐

โทรศัพท์ : ๐ ๒๕๑๑ ๕๘๕๕ โทรสาร : ๐ ๒๕๓๙ ๒๑๒๒

ออกแบบ/ดำเนินงานโดย

บริษัท สำนักพิมพ์หมอชาวบ้าน จำกัด

๓๖/๖ ซอยประดิพัทธ์ ๑๐ ถนนประดิพัทธ์ แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ : ๐ ๒๒๗๘ ๕๕๓๓ โทรสาร : ๐ ๒๒๗๑ ๑๘๐๖

สารบัญ

- ๑ ภัยพิบัติโลก ๑
- ๒ “เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุข
แห่งมหาชนชาวสยาม” ๓
- ๓ การพัฒนาที่เอาเงินเป็นใหญ่ (Big Money) ๖
- ๔ สังคมแบบตัวใครตัวมันกับสังคมที่อยู่ร่วมกัน ๘
- ๕ ชุมชนเข้มแข็งและมีภูมิคุ้มกัน ๑๐
- ๖ การสนับสนุนชุมชนเข้มแข็ง ๑๒
- ๗ ขบวนการแพทย์ชนบทที่ได้รับรางวัลแมกไซไซ
จากสถาบันฐานแผ่นดินไทยสู่นโยบาย ๑๔
- ๘ อุดมการณ์สูงสุดขององค์กรทางมนุษยธรรม ๑๖
- ๙ ระบบภูมิคุ้มกันประเทศ ๑๗
- ๑๐ กลไกที่คนไทยทุกคนและทุกองค์กร สามารถมีส่วนร่วม
สร้างอนาคตประเทศไทยที่มั่นคงและปลอดภัย ๑๘

ภัยพิบัติโลก

ภัยพิบัติโลกก่อตัวมานานและมีความรุนแรงมากขึ้นๆ

มีตัวอย่าง Trump และ Elon Musk มาเขย่า สลาตันแห่งภัยพิบัติโลกก็จะเร็วและแรงขึ้นพัดพาให้ทั้งโลกพังทลาย นอกจากประเทศที่มีฐานแผ่นดินแข็งแรง

ภัยพิบัติโลก (Global Disaster) เกิดจากการที่โลกเสียสมดุลอย่างรุนแรงทุกมิติ ทั้งทางธรรมชาติแวดล้อม เศรษฐกิจ สังคม การเมือง รวมทั้งในตัวมนุษย์เอง

ธรรมชาติจะพยายามรักษาสมดุลและปรับไปสู่สมดุลเสมอ เพราะความสมดุลเป็นภาวะเสถียรที่ใช้พลังงานน้อยกว่าความโกลาหล (Chaos) การปรับไปสู่สมดุลอาจรุนแรงมาก อย่างเช่น ฟ้าผ่า เพื่อปรับสมดุลความแตกต่างของประจุไฟฟ้าระหว่างก้อนเมฆกับพื้นดิน หรือ แผ่นดินไหว ภูเขาไฟระเบิด เพราะความไม่สมดุลระหว่างภายในและภายนอกพื้นดิน หรือ เมื่อระดับน้ำ ๒ แห่ง ไม่เท่ากันเกิดน้ำโจนอย่างรุนแรง ถ้าระดับน้ำเท่ากันก็จะเกิดสภาวะน้ำนิ่งหรือความสงบ

ความสงบเกิดจากความสงบ

การเสียสมดุลทำให้เกิดความปั่นป่วน วุ่นวาย รุนแรง วิกฤต และไม่
ยั่งยืน การเจ็บป่วยทุกชนิดเกิดจากการเสียสมดุล

สุขภาพดีคือความสมดุล

โลกที่เสียสมดุลจึงปั่นป่วน วุ่นวาย รุนแรง วิกฤต และไม่ยั่งยืน ภัยพิบัติ
โลกจะมีผลกระทบรุนแรงต่อโลกทั้งใบ เป็นภัยพิบัติของดาวนพเคราะห์ดวง
นี้ทั้งใบ ประเทศไทยจึงควรคิดมาตรการความปลอดภัยของคนไทย

๒

“เราจะครองแผ่นดิน โดยธรรม เพื่อประโยชน์ สุขแห่งมหาชนชาวสยาม”

พระปฐมบรมราชโองการ
ของในหลวง ร.๙

พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ เติบโตและศึกษาเล่าเรียนในยุโรปจึงน่าจะ
คิดแบบฝรั่ง แต่หาเป็นเช่นนั้นไม่ พระราชดำรัสและพระราชนิพนธ์ต่างๆ
แสดงให้เห็นว่า แนวทางการพัฒนาตามแนวพระราชดำริแตกต่างจากการ
พัฒนาที่เป็นกระแสใหญ่ของโลก

ลองดูตัวอย่าง

๑. เราควรถอยหลังเข้าคลอง เพราะในคลองคลื่นลมไม่แรงเรือไม่
ล่มง่าย ๆ ในพระราชนิพนธ์เรื่อง “พระมหาชนก” พ่อค้า ๕๐๐
คน มีความโลภมากอยากร่ำรวยมากๆ ลงสำเภาไปสุวรรณภูมิ
เพื่อแสวงหาโภคทรัพย์ในท้องทะเลเจอคลื่นลมแรง สำเภาอัปปาง
พ่อค้า ๕๐๐ คนตายสิ้น

๒. **ขอให้เราพอยู่พอกินและมีไมตรีจิตต่อกัน** หมายถึง ความทั่วถึงและการอยู่ร่วมกัน ในขณะที่การพัฒนากระแสหลักเป็นแบบ “รวยกระจุก จนกระจาย” เกิดความเหลื่อมล้ำสุดๆ และขาดการมีไมตรีจิตต่อกัน
๓. **การเกษตรทฤษฎีใหม่** หมายถึง เกษตรสมดุล คือ รักษาความสมดุลของธรรมชาติ ไม่ใช่ปลูกพืชเชิงเดี่ยวเพราะหวังร่ำรวยแบบง่ายๆ ทำให้ธรรมชาติเสียสมดุล
๔. **เศรษฐกิจพอเพียง** การไม่โลภ ความพอดี ความสมดุล การมีภูมิคุ้มกัน การใช้ปัญญา หมายถึงระบบเศรษฐกิจเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุล
๕. **“ประเทศนี้เหมาะต่อการที่นานาชาติจะมาคุยกันเรื่องสันติภาพ”** ข้อนี้เพราะทรงตระหนักว่าประเทศไทยมีทุนทางสันติภาพสูง

ทั้งหมดนี้สรุปได้ว่า คือ ปรัชญาแห่งการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุล ทั้งระหว่างคนกับคนและระหว่างคนกับธรรมชาติ เมื่อสมดุลก็สงบ ปกติสุข ยั่งยืน

ฐานการคิดปรัชญาแห่งการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุลมาจาก ๒ ปัจจัยใหญ่ๆ คือ

๑. **ทรงรู้ความจริงของแผ่นดินไทย** จากการที่ทรงตระลอนๆ ไปเยี่ยมราษฎรทั่วประเทศ การรู้ความจริงทำให้คิดและทำได้ถูกต้อง คนไทยไม่รู้ความจริงของแผ่นดินไทย เพราะการศึกษาที่เอาวิชาเป็นตัวตั้งไม่ได้เอาความจริงของแผ่นดินไทยเป็นตัวตั้ง ถ้าไม่รู้ความจริงก็ทำให้ถูกต้องไม่ได้ ข้อนี้สำคัญยิ่งยวดแต่มีคำตอบที่สั้นกั๊นน้อยมาก

๒. ทรงศึกษาพุทธศาสนาอย่างลึกซึ้งทั้งทางปริยัติและทางปฏิบัติ พุทธธรรมนั้นเป็นไปตามหลักของธรรมชาติ ธรรมชาตินั้นยิ่งใหญ่ที่สุด เป็นเหตุเป็นผลมากที่สุด และฉลาดที่สุด ธรรมชาติคือการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุล

พื้นฐานทั้ง ๒ ประการนี้ ทำให้พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ทรงเห็นว่า แนวทางการพัฒนาที่ถูกต้อง หรือ**สัมมาพัฒนา** คือ การอยู่ร่วมกันอย่างสมดุล และโลกมีสันติภาพ

๓

การพัฒนา ที่เอาเงินเป็นใหญ่ (Big Money)

มนุษยชาติมีอายุประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ปี
๑๙๐,๐๐๐ ปี เป็นยุคดึกดำบรรพ์ ล่าสัตว์ และหาของป่ากิน
๑๐,๐๐๐ ปี เป็นยุคเกษตรกรรม

เดิมมนุษย์ต้องเอาสินค้ามาแลกเปลี่ยนกัน **ภายหลังได้พบระบบเงินตรา**ทำให้การค้าขายสะดวกมากขึ้น แต่พร้อมๆ กัน มันทำให้โลกจืดชืด ขยายตัว แต่เพิ่มความโลภมีความจำกัด เพราะไม่สามารถสะสมอาหารได้มาก เพราะมันจะบูดและเน่าเสีย แต่เงินไม่มีข้อจำกัดความโลภของมนุษย์ จึงขยายใหญ่และทำให้มนุษย์ทำชั่วได้มากขึ้น

เดิมจะไปจ้างใครให้ฆ่าใครโดยให้วัว ๑ ตัว คนก็รู้เห็นได้ง่าย การรู้เห็นโดยสาธารณะทำให้เห็นแก่ตัวได้ยาก แต่การใช้จ่ายเงินจ้างสังคัมไม่รู้เห็น ความชั่วจึงเป็นเงาตามตัว โลกจืด ออกุศลมูล คือ โลกะ โทสะ (ความรุนแรง) และโมหะ จึงเป็นพื้นฐานของการพัฒนามากขึ้น

“เงินทองเป็นของมายา ข้าวปลาเป็นของจริง”

หม่อมเจ้าสิทธิพร กฤดากร ชาวไร่ที่บางเบ็ด ประจวบคีรีขันธ์

ถ้ายกเลิกระบบเงินตรา คนที่มีเงิน ๑๐๐,๐๐๐ ล้านบาท ในธนาคารไม่มีอะไรจะกิน แต่ชาวนาที่มีข้าว มีปลา มีผัก กลายเป็นคนที่ร่ำรวยที่สุดและมีของจริง ส่วนเงินทองเป็นมายาคติ

เมื่อมีระบบธนาคารเงินยิ่งมีอำนาจมากขึ้น มันได้สร้างตัวเงินตัวเองให้เป็น Money Monster เป็นประดุกสิ่งมีชีวิต species ใหม่ที่มีอำนาจที่มาเหนืออำนาจอื่นใด การพัฒนายุคใหม่จึงเป็นไปได้ด้วยอำนาจเงินเป็นอำนาจที่ไม่มีความจริงรองรับ

เงินที่เคลื่อนไหวยรอบโลกด้วยความเร็วของแสง ส่วนใหญ่ไม่มีเศรษฐกิจรองรับ มันทำให้โลกเสียสมดุลและเกิดภัยพิบัติ

โลกในปัจจุบันซึ่งรุนแรงประดุกสลาตันล้างโลก ไทยจำเป็นต้องเร่งสร้างฐานแผ่นดินไทยที่แข็งแรงเพื่อเป็นปราการหรือภูมิคุ้มกันที่ปกป้องคนไทยให้ปลอดภัยจากภัยพิบัติล้างโลก

สังคมแบบตัวใครตัวมัน กับสังคมที่อยู่ร่วมกัน

ธรรมชาติของสัตว์อยู่ร่วมกันเป็นฝูง เพราะการอยู่เป็นฝูงทำให้มีโอกาสรอดชีวิตมากกว่า ตัวอะมีบาเป็นสัตว์เซลล์เดียวตามปกติมันอยู่เดี่ยวๆ แต่ยามวิกฤตมันจะรวมตัวกันเป็นก้อน รวมกันทำให้มันมีโอกาสรอดชีวิตมากกว่า เหยี่ยวเมื่อแก่มันจะปวดข้อและตามัว ถ้าอยู่ตามลำพังมันจะตาย แต่มันอยู่กันเป็นชุมชน

Scott Peck จิตแพทย์อเมริกัน รักษาคนอเมริกันที่มีความทุกข์จนรักษาไม่ไหว ต้องส่งเสริมให้เขารวมตัวร่วมคิดร่วมทำ (Community building) เมื่อรวมตัวร่วมคิดร่วมทำสำเร็จ ทุกคนมีความสุขประดุจบรรลุนิพพาน

Dr.Peck ให้ชื่อหนังสือของเขาว่า “A World Waiting to Be Born” โลกที่กำลังรอคอยที่จะเกิดขึ้น คือ โลกแห่งความเป็นชุมชน ไม่ใช่โลกแบบตัวใครตัวมัน

พระพุทธองค์เมื่อประทับอยู่บนภูเขาศิขณภูเป็นครั้งสุดท้าย หมวดธรรมะที่ทรงนำมาสอนมากที่สุด เรียกว่า “อปปริหานิยธรรม” หรือธรรมะเพื่อความเจริญถ่ายเดียว ได้แก่ การรวมตัวร่วมคิดร่วมทำ

Dr.Vivek H. Murthy นายแพทย์ใหญ่แห่งสหรัฐอเมริกา กล่าวว่า ขณะนี้คนอเมริกันเจ็บป่วยด้วยโรค Loneliness กันมาก ชีวิตแบบตัวใครตัวมันทำให้เกิดโรค “โดดเดี่ยวเปลี่ยวเหงา”

ที่ชุมชนในรัฐเพนซิลเวเนียแห่งหนึ่ง พบว่ามีชุมชนแห่งหนึ่งชื่อ Regato คนไม่มาโรงพยาบาลต่างจากชุมชนอื่นๆ เมื่อไปสำรวจพบว่า ชุมชนนี้มีความอบอุ่นทางสังคมและจิตใจไม่เป็นโรค “โดดเดี่ยวเปลี่ยวเหงา” โรคหัวใจก็ไม่ค่อยเป็น โรคมะเร็งก็ไม่ค่อยเป็น

สังคมแบบตัวใครตัวมันไม่มีภูมิคุ้มกันจากภัยอันตรายต่าง ๆ รวมกันเป็นภัยพิบัติโลก ดังกล่าวข้างต้น

สังคมอนาคตควรเป็นการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุล โดยมีรูปธรรมเป็นชุมชนเข้มแข็งและมีภูมิคุ้มกันทั้งในชนบทและในเมือง

๕

ชุมชนเข้มแข็งและ มีภูมิคุ้มกัน

- ชุมชนขนาดเล็ก คือ ๑ หมู่บ้าน มีประชากรประมาณ ๕๐๐-๑,๐๐๐ คน
- ทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเป็นประชาธิปไตยทางตรงอาจเรียกว่าชุมชนาธิปไตย
- มีองค์กรจัดการเรียกว่า องค์กรชุมชนหรือสภาประชาชน ประกอบด้วยผู้นำที่ไม่เป็นทางการ ประมาณหมู่บ้านละ ๔๐-๕๐ คน
- มีกระบวนการชุมชนเข้มแข็ง ๗ ขั้นตอน
- เพื่อพัฒนาชุมชนอย่างบูรณาการ ๘ มิติ คือ
เศรษฐกิจ - จิตใจ - สังคม - สิ่งแวดล้อม - วัฒนธรรม - สุขภาพ
- การศึกษา - ประชาธิปไตย
- มีสัมมาชีพเป็นจุดคานงัด สัมมาชีพ หมายถึง อาชีพที่ไม่เบียดเบียนตนเอง ไม่เบียดเบียนสิ่งแวดล้อม ไม่เบียดเบียนผู้อื่น มีรายจ่ายน้อยกว่ารายได้ หลุดหนี้มีเงินออม

*กระบวนการชุมชนเข้มแข็ง ๗ ขั้นตอน คือหัวใจของการพัฒนาประเทศ โดย ศ.นพ.ประเวศ วะสี

- เติ้มพื้นที่ หมายถึง ทุกคนหรือทุกครอบครัว
- การมีสัมมาชีพเต็มพื้นที่ทำให้เศรษฐกิจดี ครอบครัวอบอุ่น และสังคมมีศีลธรรม
- ชุมชนเข้มแข็งต้องมีภูมิคุ้มกัน คือ มีผนังชุมชนเหมือนผนังเซลล์ที่ดูแลคัดเลือกให้อะไรเข้าอะไรออก โดยรักษาอัตลักษณ์และความสมดุลของชุมชน
- มีการพัฒนาพลังงานชุมชนอย่างเต็มที่ โดยเป็นประโยชน์ทั้งทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม
- มีสถาบันการเงินของชุมชนทั้งแบบกองทุนชุมชนและธนาคารระดับตำบล สถาบันการเงินของชุมชนระดับตำบล อาจมีเงินหมุนเวียนถึงหลายร้อยล้านบาท สถาบันการเงินของชุมชนป้องกันการเอาเปรียบจากการเงินนอกระบบและธนาคารพาณิชย์ที่เอาเปรียบประชาชนมากเกินไป
- เป็นชุมชนเจริญสติ
- ควรแสวงหาอะไรที่ว่ามีดีสำหรับชุมชน จากทั้งในประเทศและต่างประเทศทั่วโลกมาประยุกต์ใช้ในชุมชนของเรา เรื่องนี้รวมถึงการประกอบอาชีพ การสร้างพลังงานชุมชน การจัดการการเงินชุมชน ฯลฯ

๖

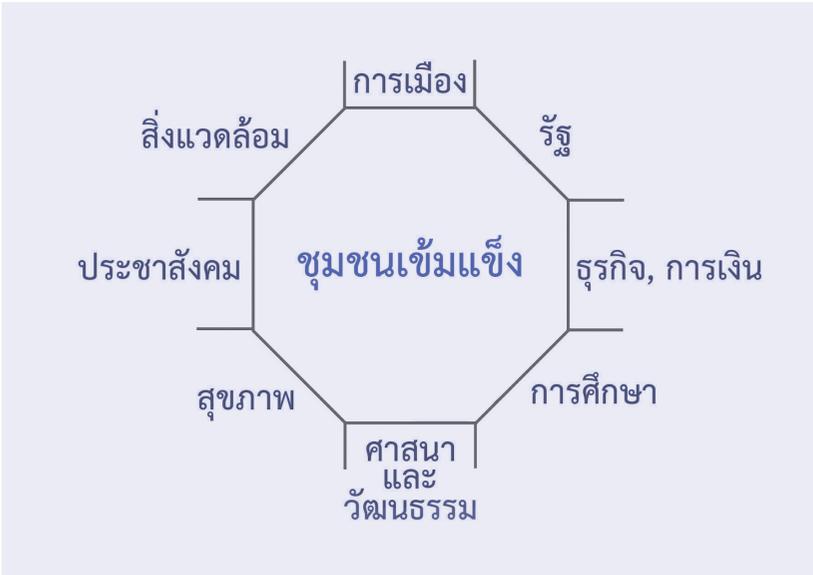
การสนับสนุน ชุมชนเข้มแข็ง

เนื่องจากชุมชนเข้มแข็ง คือ หัวใจของการพัฒนาประเทศทุกภาค
ส่วนในสังคม จึงควรเรียนรู้และร่วมพัฒนาชุมชน เช่น

- การปกครองท้องถิ่น
- ภาคการศึกษา
- ภาคธุรกิจ ภาคการเงิน
- กองทัพ
- ภาคการศาสนาและวัฒนธรรม
- ภาคสุขภาพ
- ภาคประชาสังคม
- ภาคสื่อมวลชน

คนไทยทุกคน ทุกองค์กร ควรไปร่วมเรียนรู้ และ
ทำงานกับชุมชน

ชีวิตจะเปลี่ยน ประเทศไทยจะเปลี่ยน และโลก
จะเปลี่ยน

รูปที่ ๑ ทุกภาคส่วน ควรเชื่อมโยงกับชุมชนเข้มแข็ง

๗

ขบวนการแพทย์ชนบท ที่ได้รับรางวัลแมกไซไซ จากสถาบันฐาน แผ่นดินไทยสู่นโยบาย

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๗ ขบวนการแพทย์ชนบทได้รับรางวัลแมกไซไซ ขบวนการแพทย์ชนบทมีฐานอยู่ที่โรงพยาบาลชุมชน ๘๐๐ แห่ง โรงพยาบาลชุมชน (รพช.) ต่างจากโรงพยาบาลทั่วไปและโรงพยาบาลเฉพาะทางที่มีความเป็นเลิศทางวิชาการ รพช. มีฐานอยู่ที่แผ่นดินไทยทำให้เข้าใจความจริงของแผ่นดินไทยและเข้าใจระบบ

เราจึงสรุปงานของขบวนการแพทย์ชนบทว่า

๑. Long March for the Poor

๒. From Community to Policy

ในชนบทเต็มไปด้วยคนยากคนจนและความทุกข์แสนสาหัส
ทุกๆ ทาง

ผู้ที่ได้รับสัมผัสความจริงเช่นนี้ย่อมเกิดมโนสำนึกที่เรียกว่า **หัวใจเพื่อเพื่อนมนุษย์** นี่เป็นที่มาของการเดินทัพทางไกลเพื่อคนจน หรือ Long March for the Poor

การทำงานในชุมชนทำให้เข้าใจระบบและความพยายามที่จะปฏิรูประบบสุขภาพ นี่เป็นที่มาของคำว่า From Community to Policy ดังที่ขบวนการแพทย์ชนบทได้พยายามปฏิรูประบบสุขภาพ มีการสร้างองค์กรตระกูล ส. ขึ้นมา ๗-๘ องค์กร เช่น

- สวรส.** = สถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข
- สปสช.** = สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ
- สสส.** = สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ
- สรพ.** = สถาบันรับรองคุณภาพสถานพยาบาล
- สช.** = สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ
- สพฉ.** = สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ
- มสช.** = มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ

องค์กรเหล่านี้สนับสนุนกระทรวงสาธารณสุขเพื่อไปเคลื่อนนโยบายการมี **สปสช.** ทำให้คนจนทั่วประเทศดีขึ้นทันที
สสส. ทำให้เกิดกิจกรรมเพื่อสุขภาพดีขึ้น ทั่วประเทศ

๘

อุดมการณ์สูงสุดของ องค์กรทางมนุษยธรรม

Complete well-being of mankind around the world.

“สุขภาพที่สมบูรณ์ของมนุษยชาติทั่วโลก” คือ อุดมการณ์สูงสุดของ องค์กรทางมนุษยธรรมทั่วโลกที่ยังไม่บรรลุ ตรงกันข้ามอาจพังทลายเพราะ ภัยพิบัติโลก ตามที่จะกล่าวถึงในตอนต่อไป

ฉะนั้น...

ขบวนการแพทย์ชนบทที่ดี สถาบันฐานแผ่นดิน ไทย หรือ รพช. ก็ดี และองค์กรตระกูล ส. ก็ดี ควร จะถามว่าก้าวต่อไปคืออะไร

ผมคิดว่าคำตอบ คือ...

ชักชวนคนไทยทุกภาคส่วนร่วมสร้างประเทศไทยที่มี ภูมิคุ้มกัน

๙

ระบบภูมิคุ้มกันประเทศ

ร่างกายต่อให้สมบูรณ์แข็งแรงเพียงใด ถ้าระบบภูมิคุ้มกันบกพร่องก็เอาตัวไม่รอด เพราะภัยอันตรายมีจากทั้งข้างในและมาจากข้างนอก ประเทศก็เช่นเดียวกันต่อให้เข้มแข็งเพียงใด ถ้าภูมิคุ้มกันบกพร่องก็เอาตัวไม่รอดเหมือนกัน

ตัวอย่างก็เช่น สหรัฐอเมริกาแม้จะเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจโลก แต่ขณะนี้มีความเหลื่อมล้ำสุดๆ อากาศที่ความดันต่างกันมากจะเกิดพายุหมุนรุนแรงที่พัดพาให้สิ่งต่างๆ พังทลายอย่างไม่มีอะไรทนได้

เพราะฉะนั้น ประเทศไทยจะหลุดถึงความแข็งแรงทางเศรษฐกิจอย่างเดียวไม่ได้ จะต้องสร้างภูมิคุ้มกันความล้มละลายของไทยทั้งชาติด้วย

พระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๙ ตรัสเรื่องภูมิคุ้มกันบ่อยๆ...

ภูมิคุ้มกันของประเทศ คือ ระบบการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุล

เมื่อสมดุลก็จะสงบ สันติ และสุข

กฎแห่ง คือ สมดุล สงบ สันติ สุข หรือ สสสส. เท่ากับ ส^๔

๑๐

กลไกที่คนไทยทุกคนและ ทุกองค์กร สามารถมีส่วนร่วม สร้างอนาคตประเทศไทย ที่มั่นคงและปลอดภัย

กลไกนี้ คือ สภาผู้นำชุมชนที่ไม่เป็นทางการ
ตำบลกับชุมชนเป็นรอยต่อภาครัฐกับภาคประชาชน
อบต. หรือเทศบาลตำบลเป็นกลไกของรัฐที่ใกล้ชิดประชาชน
ชุมชน เป็นภาคประชาชน มีผู้นำที่เป็นทางการ คือ ผู้ใหญ่บ้าน ๑
คน สมาชิกสภาตำบลที่เลือกตั้งหมู่บ้านละ ๒ คน นอกนั้นเป็นผู้นำที่ไม่เป็น
ทางการ เราควรจะเรียนรู้จากตรงนี้

ประเทศไทยเป็นรัฐราชการ คือ ใช้แต่ความเป็น
ทางการบริหารประเทศ ซึ่งมีข้อจำกัดอย่างมาก

ความจริง ความไม่เป็นทางการมีมาก่อน ใหญ่กว่า เป็นธรรมชาติมากกว่า และคล่องตัวมากกว่าผู้นำที่ไม่เป็นทางการ ไม่มีใครแต่งตั้ง และไม่ได้เกิดจากการเลือกตั้ง แต่ผุดบังเกิดขึ้นเอง (emerge) จากการทำงานร่วมกัน

ในการทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิดเพื่อนร่วมงาน จะรู้ความจริงว่าใครเป็นอย่างไร

ผู้นำตามธรรมชาติมีคุณลักษณะดังต่อไปนี้ คือ

๑. เป็นคนเห็นแก่ส่วนรวม
๒. เป็นคนสุจริต
๓. เป็นคนรอบรู้หรือมีปัญหา
๔. เป็นผู้สื่อสารเก่ง
๕. เป็นที่ยอมรับของคนทั่วไป

ผู้นำที่ไม่เป็นทางการมีคุณภาพสูงและมีจำนวนมาก หมู่บ้านหนึ่งมีประมาณ ๔๐-๕๐ คน ตำบลหนึ่งก็มีประมาณ ๕๐๐ คน

ในทุกภาคส่วนทั้ง ๙ ภาคส่วน ล้วนมีผู้นำตามธรรมชาติทั้งสิ้น แต่ผู้นำเหล่านี้ไม่ได้ออกมาช่วยประเทศ เพราะไม่มีตำแหน่ง นั่นคือ ไม่ได้รับการแต่งตั้งอย่างเป็นทางการ

องค์กรที่ดีที่สุดเกิดจากการก่อตัวขึ้นเอง (Self-organized) เพราะเป็นของแท้มากกว่าการแต่งตั้ง

ผู้นำที่ไม่เป็นทางการอาจมีโครงสร้างที่เรียกว่า INN

- I = Individual = ปัจเจก
- N = Node = กลุ่ม
- N = Network = เครือข่าย

กุญแจ คือ ต้องไปเรียนรู้ชุมชนหรือความจริงของฐานแผ่นดินไทย เช่นเดียวกับขบวนการแพทย์ชนบทที่เรียกว่า จากชุมชนสู่นโยบาย กล่าวคือต้องรู้ความจริงของแผ่นดินจึงจะรู้ว่านโยบายควรเป็นอย่างไร

โดยสรุป คนไทยทุกคนและทุกองค์กรสามารถร่วมสร้างฐานแผ่นดินไทยที่มั่นคง มีภูมิต้านทานภัยพิบัติจากรอบโลก โดยทำในฐานะปัจเจกบุคคล กลุ่ม เครือข่าย ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ ควรจัดให้มีสมัชชาประชาชน ทั้งแบบทั่วไป หรือตามพื้นที่ หรือตามประเด็น ประชาธิปไตย ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการเชื่อมโยงกันเป็นประชาธิปไตยที่คนไทยทั้งประเทศมีส่วนร่วม เกิดความต่อเนื่องทางปัญญา (Continuity of wisdom) ขนาดใหญ่

ขบวนการแพทย์ชนบทที่ได้รับรางวัลแมกไซไซและองค์กรตระกูล ส. ทั้งหมด ควรเป็นหัวหอกในการชักชวนให้คนไทยทุกคนและทุกองค์กรร่วมสร้างอนาคตประเทศไทย ที่ฐานแผ่นดินมั่นคงและมีภูมิคุ้มกันจากภัยพิบัติโลกที่กำลังโหมรุนแรงขึ้นทุกทีๆ

ภัยพิบัติโลกก่อตัวมานานและมีความรุนแรงมากขึ้นๆ
ธรรมชาติจะพยายามรักษาสมดุลและปรับไปสู่สมดุลเสมอ
ไทยจำเป็นต้อง**เร่งสร้างฐานแผ่นดินไทยที่แข็งแรง**

เพื่อเป็นปราการหรือภูมิคุ้มกัน

ที่ปกป้องคนไทยให้ปลอดภัยจากภัยพิบัติล้างโลก

สังคมอนาคตควรเป็นการอยู่ร่วมกันอย่างสมดุล

โดยมีรูปธรรมเป็นชุมชนเข้มแข็งและมีภูมิคุ้มกัน

ทั้งในชนบทและในเมือง

หนังสือเล่มนี้จัดพิมพ์เพื่อแจกจ่าย ไม่มีจำหน่าย

หากท่านใดสนใจสามารถติดต่อที่

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.)

สำนักงานคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ (สช.)

มูลนิธิสาธารณสุขแห่งชาติ (มสช.)